

[Undervisningsministeren.]

rende seminariers kapacitet til det yderste har måttet afvise mellem 600 og 700 egnede ansøgere til seminarierne.

Det forekommer mig klart, at lærermangelen vil eksistere i mange år endnu, og at det ikke foreløbig vil være muligt at opgive de nødforanstaltninger, som dog i nogen grad kan mindske de uheldige virkninger, navnlig ved at modvirke en alt for skæv fordeling af de lærere, der er til rådighed for folkeskolen.

Dette lovforslag handler kun om folkeskolen. Hvad angår lærerne ved gymnasierne, så er der desværre også et mangelproblem. Det skal vi ikke komme nærmere ind på her, men jeg er parat til at drøfte det, når det måtte ønskes, f. eks. i udvalget.

Sammenfattende kan det siges, at jeg ikke ønsker at yde et nyt bidrag til den — som det viser sig, forhastede — optimisme, der af og til har præget lærermangeldebatten. På den anden side må det retfærdigvis tilføjes, at en hovedårsag til den aktuelle og den formodede fremtidige lærermangel er den glædelige, næsten eksplosive udvikling, vort skolevæsen er inde i.

Ministeren for offentlige arbejder (Lindberg): Jeg har herved den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om forlængelse af statsgaranti i forbindelse med Danmarks deltagelse i det skandinaviske luftfartssamarbejde.*

Den gældende overenskomst mellem Danmark, Norge og Sverige om økonomisk garanti til de 3 moderselskaber i SAS — DDL, DNL og ABA — der for Danmarks vedkommende hviler på lov nr. 216 af 11. juni 1959 som ændret ved lov nr. 197 af 16. juni 1961, udløber den 30 september 1965, og moderselskaberne har i den anledning rettet henvendelse til regeringerne i de 3 lande angående forlængelse af garantiordningen for perioden 1. oktober 1965-31. september 1970.

Efter de to regnskabsår 1959-60 og 1960-61, hvor SAS havde underskud på henholdsvis 84 og 89,6 mill. sv. kr., er konsortiets økonomi undergået en hurtig forbedring. Allerede i 1961-62 var underskuddet reduceret til 24,5 mill. kr., medens årene 1962-63 og 1963-64 har kunnet op-

vise overskud på henholdsvis 21 og 70 mill. sv. kr.

De således opnåede resultater skyldes dels den i 1961-62 gennemførte refinansiering af konsortiet og den i forbindelse hermed af ledelsen gennemførte rationalisering af virksomheden, dels den gunstige konjunkturudvikling, der har medført en forbedret udnyttelse af kapaciteten.

SAS står imidlertid nu over for meget betydelige materielanskaffelser til dækning af de kommende års forventede trafiktilvækst, og disse investeringer vil, uanset at de påregnes finansieret uden optagelse af nye lån, bevirke et pres på konsortiets driftsøkonomi. Hertil kommer usikkerheden i forbindelse med de kommende års omkostningsstigninger.

Som anført i bemærkningerne til lovforslaget gør de almene forhold, der har ligget til grund for de tidligere garanti-overenskomster, sig således fremdeles gældende, og det er på denne baggrund, at nærværende forslag om uændret forlængelse af den gældende garantiordning fremkommer, samtidig med at tilsvarende forslag fremlægges i de norske og svenske lovgivende forsamlinger.

Hermed tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Endvidere har jeg den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring i lov om omnibus- og fragtmandskørsel med motorkøretøjer.*

Forslaget er, som det vil fremgå af bemærkningerne, udtryk for et praktisk behov for under givne omstændigheder at kunne gøre undtagelse fra lovens absolutte krav om, at føreren af en omnibus skal være mindst 22 år og have ført automobil i mindst ét år. Denne bestemmelse er i almindelighed overordentlig rimelig og velbegrundet, ikke mindst når man tager vejfærdsdens stigende intensitet i betragtning, men det kan forekomme — en sådan situation er i øjeblikket aktuel for Københavns sporvejes vedkommende — at bestemmelsen virker for stramt, og at der derfor opstår et behov for gennem en dispensationsmulighed at kunne lempe dens virkninger.

Københavns sporveje har planlagt og

[Ministeren for offentlige arbejder.]

påbegyndt gennemførelsen af en omfattende omlægning af driften fra egentlig sporvognsdrift til omnibusdrift, og dette indebærer, at et større antal tjenestemandsansatte funktionærer, der hidtil har virket som sporvognsstyrere, fremtidig må gøre tjeneste ved omnibusdriften. En systematisk kørselsundervisning er iværksat, men et større antal af disse kommunale tjenestemænd har ikke tidligere kørt bil, og der opstår derfor et problem om deres beskæftigelse i tiden, indtil det venteår, der omtales i loven, er forløbet.

Københavns magistrat har oplyst, at der også efter de pågældendes erhvervelse af kørekort foregår en videre linje- og vogn-typeindøvelse, omfattende yderligere ca. 90 timers buskørsel, og at ingen chauffører ved sporvejene frigives til kørsel med passagerer, før denne videre uddannelse er gennemgået.

Det er min opfattelse, at der herved foreligger væsentlig større sikkerhedsmæssige garantier for, at disse chauffører vil kunne opfylde de krav, den moderne trafik — og ikke mindst den intense storkøbenhavnske — stiller, end hvad der indeholdes i lovens krav om, at vedkommende skal have ført bil i et år. Man må jo nemlig huske på, at loven ikke siger noget om, i hvilket omfang han skal have gjort brug af kørekortet i venteåret.

Det forekommer mig derfor rimeligt at søge at hjælpe Københavns kommune ved at tilvejebringe en hjemmel til at kunne gøre undtagelse fra lovens formelle krav, og jeg har ment, at det ville være naturligt at lade dispensationsmuligheden omfatte hele lovbestemmelsen, altså både venteåret og aldersbetingelsen, selv om en dispensation fra aldersbetingelsen næppe er aktuel i den foreliggende situation. Det kan måske ikke udelukkes, at der ved senere lejlighed kunne være brug for også at dispensere i så henseende. Men jeg vil gerne understrege, at det er tanken kun at benytte den foreslåede hjemmel til at gøre undtagelser i sådanne tilfælde, hvor der foreligger et mere omfattende behov, og at dispensationen normalt ikke vil blive givet, når der alene er tale om individuelle interesser.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Fiskeriministeren (Risgaard Knudsen):
Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om saltvandsfiskeri og forslag til lov om ændring i lov om afløsning og statens overtagelse af retten til fiskeri med ålegårde og andre særlige rettigheder til fiskeri på søterritoriet.

Begge de nævnte forslag var fremsat i sidste samling, men nåede ikke at blive færdigbehandlet.

Det nu foreliggende forslag til lov om ændring i ålegårdsafsløsningsloven er, bortset fra en enkelt redaktionel ændring, uændret i forhold til det forslag, der blev fremsat i sidste samling, og forslaget betyder i øvrigt ikke nogen realitetsændring af de i den nuværende saltvandsfiskerilovs § 7, stk. 10-20, indeholdte bestemmelser om afgørelse af tvistigheder mellem de til ålegårdsfiskeri berettigede og de frie fiskere, men da disse bestemmelser nu alene angår de afløste ålegårdsrettigheder, har man fundet det naturligt at overføre bestemmelserne fra saltvandsfiskeriloven til den nævnte lov om afløsning af ålegårdsrettigheder m. v.

I forslaget til lov om saltvandsfiskeri er derimod foretaget visse realitetsændringer i forhold til det i sidste samling fremsatte lovforslag, og jeg skal tillade mig at omtale de vigtigste af disse ændringer.

Ved fremsættelsen i sidste samling gjorde den daværende fiskeriminister opmærksom på, at hvis man besluttede sig til en udvidelse af det danske fiskeriterritorium i overensstemmelse med den i London i foråret 1964 indgåede konvention, ville det blive nødvendigt at foretage en revision af visse af bestemmelserne i loven om saltvandsfiskeri.

Da det viste sig, at forslaget til lov om saltvandsfiskeri ikke kunne færdigbehandles i sidste samling, blev der herefter fremsat og vedtaget et forslag til lov om Danmarks fiskeriterritorium, hvorved fiskeriministeren opnåede bemyndigelse til at udvide det danske fiskeriterritorium i overensstemmelse med Londonkonventionens regler. Når sidstnævnte lovforslag blev fremsat, skete det, efter det for mig foreliggende, ud fra et ønske om at kunne meddele de interesserede lande, at man agtede at skride til en udvidelse, således at der kunne optages de i konventionen forudsætte forhandlinger med andre medlemslande, der måtte hævde at